



T.B.M.M.  
CUMHURİYET HALK PARTİSİ  
Grup Başkanlığı  
Tarih : 09 Şubat 2026  
Sayı : 1668

10/3735



Bekir BAŞEVİRGEN  
Manisa Milletvekili

### TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye ekonomisi, uzun süredir döviz kurunda yaşanan aşırı dalgalanmalar ve Türk lirasının hızlı ve kalıcı değer kaybı nedeniyle ciddi bir istikrarsızlık sürecinden geçmektedir. Uygulanan ekonomi politikalarının sonucu olarak ortaya çıkan bu tablo, toplumun geniş kesimlerini derinden etkilerken, ekonomik kırılğanlıkları daha da artırmıştır. Yaşanan sürecin nedenlerinin, sonuçlarının ve sorumlularının ortaya konulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahir Korkmaz  
Kocaeli

Engin ALTAY  
İstanbul MV

Bekir Başevirgen  
Manisa Milletvekili

AŞKIN GENÇ  
Konya MV.

Rahim Ocaklı  
Rize MV

Seyit Tokun  
Ordu MV.

AYKUT KAYA  
Antalya MV.

Ayhan BAKIR  
Adana MV.

Ayhan Coşar  
Antalya MV.

Deniz Demirel  
Antalya MV.

Dürer Bayraktutan  
Artvin MV

Gönül Akbulut  
İstanbul

Cumhur Başevirgen  
Miyale MV.

## GEREKÇE

Son yıllarda izlenen bilimden ve öngörülebilirlikten uzak para ve kur politikaları, Türk lirasının değer kaybını hızlandırmış; döviz kurlarındaki oynaklık ekonomik hayatın her alanında belirsizlik yaratmıştır. Kur artışları;

Enflasyonu kalıcı hale getirmiş, gıda, enerji ve barınma başta olmak üzere temel ihtiyaç maddelerinde fahiş fiyat artışlarına yol açmış, asgari ücretliler, emekliler ve sabit gelirliler başta olmak üzere geniş halk kesimlerinin alım gücünü ciddi biçimde düşürmüş, gelir dağılımını daha da bozmuştur.

İthal girdiye bağımlı üretim yapısı nedeniyle sanayi ve tarım sektörlerinde maliyetler artmış; birçok işletme üretimi kısmak, yatırımlarını ertelemek ya da faaliyetlerine son vermek zorunda kalmıştır. KOBİ'ler artan döviz borçları ve finansmana erişim sorunları nedeniyle ağır bir baskı altına girmiştir.

Türk lirasındaki değer kaybı, ihracatı artırıcı bir unsur olarak sunulsa da; yüksek ithalat bağımlılığı, enerji maliyetleri ve ara malı ithalatı nedeniyle bu etki sınırlı kalmış, cari açık ve dış borç sorunu kalıcı biçimde çözülememiştir. Buna karşın kamu maliyesi üzerindeki yük artmış, bütçe açıkları derinleşmiş ve kamu kaynakları kur riskini yönetmeye yönelik geçici uygulamalarla tüketilmiştir.

Kur politikasında yaşanan sık ve öngörülemeyen değişiklikler, Merkez Bankası'nın bağımsızlığına ilişkin tartışmaları derinleştirmiş; ülke risk priminin yükselmesine, yabancı sermaye girişlerinin azalmasına ve Türkiye ekonomisinin dış finansmana daha bağımlı hale gelmesine neden olmuştur.

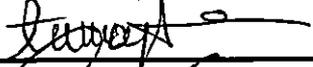
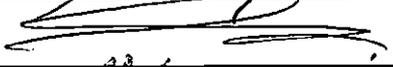
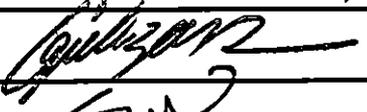
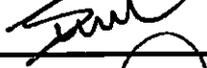
Tüm bu gelişmelere rağmen, döviz kurundaki dalgalanmaların gerçek maliyeti, uygulanan politikaların uzun vadeli sonuçları ve toplum üzerindeki etkileri TBMM çatısı altında şeffaf ve kapsamlı biçimde tartışılmamıştır. Ekonomik krizin faturasının emekçilere, dar gelirli yurttaşlara ve küçük üreticilere çıkarıldığı bu süreçte, kamunun denetim ve araştırma görevi yerine getirilmemiştir.

Bu nedenle; kur dalgalanmalarının enflasyon, yoksulluk ve gelir dağılımı üzerindeki etkilerinin, Türk lirasının değer kaybının reel sektör, tarım, sanayi ve istihdam üzerindeki sonuçlarının, mevcut para ve kur politikalarının bilimselliğinin, tutarlılığının ve kamu yararı açısından sonuçlarının, krizin bedelini halkın değil, doğru politikaların üstlenmesini sağlayacak alternatif çözüm yollarının araştırılması zorunluluk haline gelmiştir.

Döviz kurunda yaşanan dalgalanmaların ve Türk lirasının zayıflığının ülke ekonomisine ve toplumun farklı kesimlerine olan etkilerinin tüm yönleriyle incelenmesi, uygulanan ekonomi politikalarının sonuçlarının ortaya konulması ve kalıcı, adil çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.



## 1668 MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA ÇİZELGESİ

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
1	Cemal ENGİNUR	İstanbul	
2	A. Tunçay ÖZKARAO	İzmir	
3	Ali Fahi KASAP	Manisa	
4	Rifat T. Nalbantoğlu	İzmir	
5	Gülizer BİGEZ KARACA	Denizli: Mu.	
6	Eylem Eray Eraym	Zonguldak Mu.	
7	Mustafa Akpözel	Ordu mu.	
8	S. Güneşin Şen	İstanbul Mu.	Bursal BROL
9	İlhami Çayan ALBİLİR	Zelir ve Mu.	7?
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

